

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Épész évre . . . 12 kor. Félévre 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ Negyedre 3 „

LAPTULAJDÓDOS:

IHÁSZ GYÖRGY örököse

FELELŐS SZERKESZTŐ:

HEJCMANN REZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., József-körút 72. □ Telefon 84-81

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Idegenjárás Budapesten.

Irta: Gyökössy Endre dr.

Valahogy a központja lett Budapest a központi hatalmak — mozdulásainak. Nem is — valahogy. Hanem egészen természetesen. A földrajzi helyzet kérlelhetetlen logikája szerint.

Most, mikor az imponálóan szervezett és fölényesen kiképzett némettség, a rettenthetetlen hűségű és acél bátorságú magyarokkal, a fanatikus és európai levegőjét védő törökökkel, a józanul gondolkozó, becsületes bolgárokkal együtt szenved, küzd, verekszik, harcol a biztos és a szép jövőért: egészen természetes, hogy ennek nagy, imponáló, félelmes, heroikus központi szövetkezésnek a földrajzi szive — Budapest.

S meg kell vallanunk, hogy boldogan látjuk az idegenjárást Budapesten. Meg kell vallanunk, hogy az Apponyiak és Andrássyak nemzete meg is érdemli, hogy végre, ha mindjárt kényszerűségből is, megismerjék. Most a Rajnán túl: vége a világnak — Nyugat felé, Varsón túl — Kelet felé; most Magyarországon keresztül hömpölyög, hullámoz a lóto-futó, dolgozó, spekuláló, előrelátó, tervező, barátkozó emberek tömege.

Berlinből — Bagdadba Budapesten keresztül jut az ember és portékája. Ez az oka annak, hogy ilyen nagy most az idegenjárás Budapesten.

Tegnapelőtt itt voltak a török ifjak, kik itt akarnak intelligens ipart és intenzív gazdálkodást tanulni. Tegnap a bolgár gazdák látogattak el hozzánk. Ma itt lesznek az osztrák parlament előkelőségei és Bécs városának vezetői. Holnap a német urak jönnek a bajtársi szövetség megkötésére. Holnapután pedig a dunai kongresszus nagynevű és nagy hatalmu urai ülnek le asztalainkhoz, esznek kenyérünkön, isznak borunkból, paroláznak velünk férfias komolysággal s beszélünk egymással józanul, tiszta fővel, tiszta szívvvel, becsületes jövőt szolgáló nemes szándékkal.

Soha ennyi előkelő, jeles idegen nem járt Budapesten.

Éppen ezért ez nem közönséges szórakozó idegenjárás!

Ez a jövődő előkészítése. Ez a jövődőben is elkerülhetetlen idegenjárás előkészítése.

És itt belekapcsolódik ez az ügy a kávé és vendéglősipar jövőjébe is.

Hogy ma, a háboru délutánján, az idegenjárás nagy jelentőségű-e a kávé és vendéglős iparra? Erről alig lehet beszélni. Hiszen ma örül a kávé és vendéglős, ha törzsvendégeit üzlete jó híre és becsülete szerint kiszolgálhatja. Ma alig-alig örül a kávé és vendéglős a sok új vendégnek, a futó vendégnek.

No, meg itt nem is olyan nagy tömegű csoportokról van szó, akiknek szétszóródását a nagy és kis szálló, a nagy és kis vendéglő, a nagy és kis kávéház jelentékenyen megérezné.

A most itt járó idegenek csak reprezentálói a török, a bolgár, az osztrák, a német nemzet egy-egy társadalmi osztályának, akik inkább csak előcsapatok, futárok, szétnézők, tapogatózók. De a háboru után nyomban megindulhatnak az ezrek, a tizezrek, a tömegek.

Igen, a nagy tömegek megindulása lesz majd nagy jelentőségű a szállodás, vendéglős és kávé ipar szempontjából. Mikor majd megindulnak az ezrek, a tizezrek. Egyik csapat fut az üzlet után, a másik az ipar fürkészője, a harmadik a gazdasági kincsek kutatója, a negyedik a természeti szépségek kíváncsija, az ötödik a szórakozók hullámozó tömege lesz.

Ezért hívjuk fel a szakegyletek jeles vezetőit erre a mozgulásokra. Ezért kell a szaktestületek képviselőinek éberem őrködő szemmel, jól halló füllel, friss lélekkel figyelni erre az emberhullámozásra. Arra kell vigyázni katonás elszántsággal, hogy ki ne kapcsolódjék az ország szállodás, vendéglős és kávé iparának *jövődője* ebből a mozgalmakból, ebből a tervezgetésekből. Most igazán képzett, edzett és határozott emberek álljanak a vendéglősök, kávé és szállodások egyesületeinek élén.

Ugy tudjuk: legtöbb helyen ilyen képzett, edzett és határozott urakra bízták sorsukat a vendéglősök.

Majd most elválik: ugy van-e?

Azt akarjuk hinni, hogy ugy van!

A budapesti kávéházak társadalmi jelentősége.

Nem hiába nevezik a mi szép fővárosunkat a fényes kávéházak városának, de e hivogató, büszke titulushoz a valóságban meg is felel.

A kávéház ma minden; csakhogy éppen itt nem születik és hal meg az ember; de — figyelembe véve a véletlen kiszámíthatatlan játékaikat — még ez is megtörténhetik.

Már felkelés után ez csalogatja a budapesti polgárt a jó kávéra és finom kálácsra. Itt mindenki megtalálhatja a maga ujságját; szép helyiségeivel, remek berendezésével és a legmagasabb igényeknek is megfelelő kiszolgálásával, minden kényelmet megad.

De nem a reggeli kávézás adja meg a budapesti kávéházak nagy fontosságát, hanem inkább a délutáni és estéli ottani összejövetelek. Ma a kávéház pótolja a nők délutáni zsurját és a férfiak is itt tartják estéli összejöveteleiket.

A kávéházak demokratikus levegője enyhítőleg hat a társadalmi különbségek ellentéteinek kiegyenlítésében, hogy ezután közelebb hozza a társadalmi rangfokozatok különböző lépcsőin elhelyezkedő nők és férfiak közeledését, egymás megismerését és megbecsülését.

Itt alkalom nyílik a nagy tőkének az intellectuális és ipari kvalifikáltság által létrehozott magyar közép osztály tagjaival való érintkezésre, mely ugy fajnemiséti, mint gazdasági szempontból is fontos tényezőnek ígérkezik. Sok földjét vesztett mágnás vagy gentry ivadék és szerény viszonyokból tanultsága folytán felemelkedett szegény latajner itt találta meg azt a pártit, mely régi hírnevét újra arany patinával vonta be, a latajnernek pedig biztos posztit és uri megélhetést nyújtott.

De megtalálja a kávéházban otthonát a börziánér, az író, a művész és a sok művelt iparos is, aki a minden osztályból képviselt publikumban talál magának: a börziánér megfelelő üzlettársat, az író hivatott tollára való férfi és női alakot, a művész különféle alakításainak megfelelő minta jellemeket, a szobrász a fantáziájában már rég megszületett hősök másának típusait, végül a művelt iparos, izlésének értékes, finomabbá fejlődését érheti el.

Minden uri kávéháznak meg vannak, életünkben fontos szerepet játszó, tekintélyes törzsvendégei és asztalai. Egyiknél a kuriai, táblai és törvényszéki bírák cserélik ki jogi életükre nagy hatással bíró, értékes véleményeiket, ítéleteiket és bírázataikat.

Másiknál az ügyvédi kar legkifünőbb alakjai vitatják, a törvényeink paragrafusaiiban lerakott elvek hiányait kritizáló, jobb intézkedéseket követelő, a jogi élet praktikus megvalósítására szolgáló tapasztalataikat és erre irányuló követeléseiket.

Vannak tisztviselői, kereskedői s a kávéház helyi és közönsége viszonyaihoz mért törzsasztalok, melyek mind a maguk sorsának megjavítási feltételeit tárgyalják meg.

Nem akarom hosszúra nyújtani közleményemet, de a budapesti jó nevű kávéház oly fontos tényező a mai nemzedék életében, melyet se lekicsinyelni, se üres érvekkel, az erkölcsbírák elfogult ítéletével tekintélyében és nemzeti befolyásában megdönteni nem lehet.

A mai demokratikus alapokon nyugvó Magyarország megteremtésében, már az 1848-as időkben is fontos szerep jutott a kávéházaknak, amidőn Petőfi Sándor lángelkű költőnk, a »Pilvax« kávéház asztala mellett fogalmazta meg s talán előbb kávéházi barátainak ott fel is olvasta: »Talpra magyar, hi a haza« című korszakot alkotó, a magyar nemzetet felrázó versét.

De az ujabbi időkben is, a mai »Abbazia« kávéház Eötvös-féle törzsasztalánál, fontos határozatokat állapítottak meg, a magyar hívatott politikusok közreműködésével, a polgári házasság intézményének létesítése érdekében.

Mindezeknél fogva tehát kalapot kell emelni a budapesti magyar kávéházak, s

különösen azok, hívatott, szakértő tulajdonosai és vezetői előtt, akik hallgatva a mai idők hívó szavára, mindig arra törekedtek, hogy a magyarországi, és főleg a budapesti kávéházak nivójának eddig dicsőséget aratott állapotát és még nagyobb hívatott hatását, még a szomorú időkben is, néha súlyos áldozatok mellett fentartani, sőt azt tovább fejleszteni iparkodnak.

Skultéty Gyula.

Ipari érdekeink a megszállott területeken.

Az Országos Iparegyesület évi jelentése az egyesület komoly, edzett, céltudatos munkájáról tesz bizonyosságot. Ebből a jelentésből közöljük ezt a nagyérdékű cikket:

A harctéri helyzetnek reánk nézve kedvező alakultával aktuálisabbá lett a magyar ipari érdekeknek a csapataink által megszállott ellenséges területen való érvényesítése. Egyrészt a mondott területeken, nevezetesen Szerbiában és Montenegróban korábban megvolt összeköttetések felújítása és megerősítése, valamint az ezen összeköttetésekből származó anyagi érdekek lehető megvédése, másrészt ezekben az országokban és a hódított lengyel területeken új összeköttetések létesítése hozott felszínre megoldandó feladatokat, amelyekre kellő időben kellett az érdekltség és a döntő körök figyelmét irányítanunk.

Elsőül jelentkezett e feladatok sorában a szerbiai és montenegrói adósoknál fennálló követelések lehető biztosítása. Ezt a kérdést az ipari és kereskedelmi érdekképviseletek ismételtent tették közös megbeszélések tárgyává. Ezekben, valamint a kereskedelem-

ügyi miniszter ur meghívására tartott szakértkezleten résztvettünk s érdekltségünket felhívtuk Szerbiában és Montenegróban fennálló követeléseinek bejelentésére.

Nagyobb a jelentősége a megszállott területek fogyasztó piacain való ténfoglalásunk kérdésének.

Azóta, hogy a monarchia győzelmes csapatai megszállották Szerbiát, ismételtent történtek kísérletek arra, hogy a meghódított ország fogyasztásának kielégítésében a magyar ipari termelés elfoglalja azt a helyet, amely földrajzi helyzeténél és egyéb körülményeknél fogva is megilleti. Ezek a kísérletek mindeddig nem jártak megfelelő eredménnyel, holott ma már elérkezett az az idő, amikor a háboru dulta országba visszatér lassanként a normális élet és Szerbia viszonyai fokozatosan konszolidálódnak.

Sok a panasz az érdeklt körökben amiatt, hogy az illetékes hatóságok a magyar kiviteli törekvéseket nem részesítik kellő támogatásban és mind a kiviteli engedélyek kiszolgáltatásánál, mind a közlekedési lehetőségek rendelkezésére bocsátásánál nehézségek kedvetlenítik el a próbálkozókat.

Az Országos Iparegyesület mindezeknél fogva föltérjesztésben arra kérte a kereskedelemügyi minisztert, hasson oda, hogy egyrészt a belgrádi cs. és kir. katonai kormányzóság, nevezetesen az annak kebelében szervezett gazdasági osztály, másrészt a forgalom lebonyolítására hívatott polgári hatóságok és intézetek a magyar iparcikkeknek Szerbia felé irányuló forgalmát az eddiginél hathatósabban segítsék elő. A föltérjesztés szerint célszerűnek mutatkozik a belgrádi katonai kormányzóság kebelében működő gazdasági ügyosztály mellé egy magyar kirendeltségnek a szervezése, amely úgy az

Az „Arany-páva fogadó“ legendája.

— Egy császár, mint beszálló vendég. —

Szegeden, a tornyos gyöngyöri városházpalota háta megett, a döcögösen kövezett Fekete sas-utcában nevezetes, emlékezetes sarokház és vendégfogadó az öreg Arany-páva. A Csorvai-Rieger család tulajdona ez az emeletes, sarokra épült ház; mint tímármesterek, mint mészárosok, mint földbirtokosok és vendégfogadósok sok derék, hasznos polgártalnak s neveltek az ősi-magyar városnak. Vén családi házuknak a falába bevéssetten máiglan ott ékeskedik a kőből faragott páva-cimer. Az öreg Rieger-háznak a Sas-utca-ba nyuló, belső része még ma is a régi; nyomott, alacsony, földszintes tömörségével dacosan dűti homlokát a muló-időknek s bár levénhedett erősen, töredezett páva cimerével feleleveníti a kort, midőn még a »Páva« Szegednek egyik első fogadója volt. Széles hátú, zsindeletetős téglá-épületével akkortájt még ritkította párját; hiszen abban az időben még jó öregeink — fecskemódra — leginkább sárból verték lakóházaikat.

Kisigényű volt az az elmúlt korszak, a virággal rakott ablakok és pislogó mécek halk kora; akkor még a fejedelmek is tengelyes kocsin, vagy nyeregbe lépve: — utaztak... Szegeden átutaztában egyszer Jó zsef császár, a »kalapos király« is ilyen alkalmából tért be, tartott rövid pihenőt a Páva-fogadóban... A rámostúkrót pávatollbokrétával dugatták körül, a szobának legbarátkozhatóbb ékesége mégis a tornyos díófanyoszlója volt. E remekes nyoszolyánál szemrevalóbb csupán a Páva fiatal

fogadónéja volt, duzzadó, bazsalikomvirág illatos, patyolatos fehér párnából vetette fel az ágyat a császárnak; node, ha császár volt is, ha »inkognito« utazott is, Jó zsef urunk sem volt hamvábanholt, utolsó pipogya férfi-ember. Viszont, ha Jó zsef császár nem lett volna, Páva-fogadónénak akkor is bizonyosan szemébe tiúnt volna: »katona uram«, node még százszor inkább szemébe tiúnt a császárnak a szegedi szép kocsmárosné.

*

Pipacsvirág piros, magassarku, piciny papucsában, a szegedi keces, örök szattgyánbőr papucsban, mint ékes tartójában a virágszál: rengett s ringott a kerek bokájú menyecske. Selyemkötőjén ragyogtak a himzett, szírványos virágok, — egyedül a magyar virágos mező olyan szép, mint a szegedi nők selyemkötőcskéje... Pihegő, kemény almakerek mellén megfeszült a pruszlik, a csipkés ingvállból szabadon, fehér-gömbölyűn havazott elő könyöke, karja. Fekete selyemkendővel kontyát szegediesen körül, hátrakötötte, s fülecskéje mellől ingerletesen bodorodtak a göndör huncutkák. Csukaszajú hegyes, piros ajkánál pirosabb paprika nem termett a széles határban, pedig az édes, a piros paprikának is »hazája« a szegedi drága föld. Fogai annál inkább gyöngyösen villantak ki nevetős piros ajkai közül és hamiskásan libegő szempillája alól ibolyakéken sugárzottak karikás nagy szemei... Mig fogadóné asszonyom az ágyat felvetette, Jó zsef urunk is hódolatosan, kivánságosan bele-bele nézett ezekbe a virágos ibolyaszemekbe... Bárha a császárok koronáján már csak sok gyöngyöri gyémánt ékeskedik, legnagyobb gyémántját Jó

zsef ur alighanem szívesen, örömezt odaadta volna Páva-fogadóné egyetlen szerelmes tekintetéért?

Hiszen, mikor már felvetette az ágyat, s szemlesítve »csöndes józszakát« is kívánt a katona urnak, Jó zsef ur az ajtóból még visszazólitotta a szépséges szegedi fogadónét, csak ő kegyelme tudja, hogy mit sughatott az aszszonykának rózsás piciny meleg fülecskéjébe?... Páva-fogadóné fehér arcán lángolva csattant ki a pirosság.

— Ih, hi! — hamiskásan nevetve megrázdígálta kedves fejét, — ih, hi! nix dájtes!...

— Galamba nekem... Tudsz én neked gyöngyöríségem mondani kicsinyt magyarul is, — szemét szemébe mélyesztve, kezét szorongatva, így kőtekedett a császár, később még drágakövekkel körülrakott cimeres gyűrűjét, a csodás fejedelmi gyűrűt is lehuzta kezéről, bár az a gyűrű nagyon is nagy volt arra a piciny női kézre... De, mindegy! Mert midőn, bizonyos idő múltán, az öreg arany-pávás gazda, a városháza tanácstermében is székelő vén fogadós, »keresztelőre« hívta össze fél-Szegedvárost: — fiut keresztelettek.

Aranypávás fogadós uram, vendégeinek — mondom — felettébb büszkén mutogatta Jó zsef urunk ajándékát: a drágaköves, cimeres, fejedelmi, nagy nehéz gyűrűt... Csupán a fiatal asszony hallgatott... Hallgatagon hajolt a tornyos, tulipántos bölcsőre, öreg gazdája harsogó dicsekvésére csupán telepiros ajka körül, gödrös rózsaszállan futkosott hamiskás, csintalan mosoly; hej! mert az ifjasszony volt a szegedi öreg Páva-fogadóban az igazi arany-páva...

információs szolgálat, mint a kiviteli engedélyek megszerzésének közvetítése és a szállítási nehézségek lehető elhárítása érdekében a magyar érdekeltségnek minden módon rendelkezésre állana.

Tanulmány tárgyává tettük a megszállott orosz Lengyelországi területekkel való üzleti forgalmunk fejlesztésének kérdését is. Egyebek közt a m. kir. Kereskedelmi Múzeum igazgatóságának meghívására résztvettünk egy megbeszélésen, amelyen megjelentek a krakói cs. és kir. áruforgalmi központ főnöke, a lengbergi és a rzeszówi cs. és kir. tudósító hivatalok vezetői, a magyar kiviteli kereskedelem elé gőrdülő akadályok elhárítása és forgalmunk lehető fejlesztésére irányuló tárgyalások folytatása céljából.

A megbeszélés eredményéhez képest fölterjesztést intéztünk a kereskedelemügyi és pénzügyminiszter urakhoz az Orosz-Lengyelországba irányuló magyar kivitel elősegítése érdekében. A fölterjesztésben, utalva e kivitel lehetőségére és akadályaira, a következőkben foglaltuk össze javaslatunkat:

Leghelyesebb megoldásnak vélnék azt, ha egy külön magyar áruforgalmi központ állítanék fel, amely a kellő kiviteli kontingens rendelkezésére bocsátása mellett, a Magyarországon való árubeszerzéseket közvetítené és a kivihető árucikkekre vonatkozó kiviteli engedélyeket átruházott hatáskörben kiállítaná. Amennyiben egy külön központ felállítása nem volna lehetséges, abban az esetben azt javasolnók, hogy a krakói cs. és kir. áruforgalmi központnak egy magyar kirendeltsége állíttassék fel Budapesten, megfelelő hatáskörrel és azzal a jogosítvánnyal, hogy a kiviteli engedélyeket kiállíthassa. Addig is azonban, amíg az önálló magyar áruforgalmi központ, vagy a közös központnak budapesti kirendeltsége megszerveztetnék, kívánatosnak tartjuk, hogy a krakói cs. és kir. áruforgalmi központnak, valamint krakói, lengbergi, rzeszówi, piotrkowi kirendeltségeinek az a törekvése, hogy Magyarországból is igyekezzenek árukat beszerezni, a magyar kormányhatóságok részéről minden lehető módon támogattassék.

Társas reggelik.

Június 30-án. Kovács E. M. Uzsonna. Margitsziget.

1916. június hó 23-án szünet.

1916. június hó 30-án uzsonna Kovács E. M.-nél, Margitsziget; hölgyeket is szívesen látnunk.

1916. július 7-én szünet.

1916. július hó 14-én uzsonna Klecker Alajos margitszigeti vendéglőjében, hölgyekkel.

1916. július hó 21-én szünet.

1916. július hó 28-án reggeli a városligeti fővárosi pavillonban Neményi Bélánál.

1916. augusztus hó 4-én szünet.

1916. augusztus hó 11-én reggeli Gregorics Ferenc városligeti vendéglőjében.

1916. augusztus hó 18-án szünet.

Löwenstein M. utóda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító (IV., Vámház-körú) 4. Telefon József 39—88 és 39—89. *Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kávéházainak állandó szállítója.* Fiókküzet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11—48.

A bortörvényről.

A rendőri büntető bíraskodás terén kétségtelenül az 1908. évi 47. t.-c.-ben, a bortörvényben körülírt rendelkezések azok, amelyek a többi számtalan közigazgatási jogszabályok közül kiemelkednek. Tekintve, hogy hazánk agrikultur állam lévén, a bortermelés egyik fontos kereskedési águnk, amelynek minél intenzívebbé való fejlesztése nemcsak a bortermelőknél és borkereskedőknek képezi eminens feladatát, de kell, hogy a közhatóságok is különös pontossággal kezeljék a törvényben az ide vonatkozó rendelkezésekben előírt feladatokat.

Másrészt azok a fontos intézkedések teszik a törvényt kiemelkedővé, amelyek a hatóságok köteleességét írják elő. Nevezetesen a törvény 57. §-a kötelezi az elsőfoku rendőri büntető bíróságokat, hogy ellenőrzést gyakoroljanak az irányban, vajjon a bortermelők, borkereskedők, vendéglősök és a többi bormérő üzletek tulajdonosai és kezelői betartják-e a bortörvény rendelkezéseit? Kötelesek továbbá az elsőfoku hatóságok a földmívelésügyi minisztérium által kiküldött ellenőrző közegeket, valamint a borellenőrző bizottságokat eljárásukban támogatni és kötelesek időnként váratlanul helyszíni szemléket tartani.

Kivételes a törvény azon rendelkezése is, amely az elzárás büntetés maximumát 3 hónapig terjedhető elzárásban és 1000 koronáig terjedhető pénzbüntetésben állapítja meg; míg az egyéb rendőri kihágásoknál a KBTK. 16. §-a szerint az elzárás büntetés 2 hónapnál, a pénzbüntetés pedig 600 koronánál több nem lehet. Kivételes intézkedés továbbá a törvény 43. §-a is, amely így szól: »a jelen törvényben megszabott eljárás tartama abban az esetben sem haladhatja meg a 3 hónapot, ha több kihágásra össz büntetés képen állapítatik meg, ide nem értve annak az eljárásnak tartamát, amely a mellékbüntetés ként kiszabott pénzbüntetés behajthatatlansága esetére az össz büntetésen felül a büntető törvények általános rendelkezései szerint megállapítandó.« Vagyis ezen rendelkezés szerint a bortörvény alapján elbírált kihágásoknál nem nyer alkalmazást a KBTK. 23. §-ának második bekezdése és a KBTK. 30. §-a, hanem a KBTK. 22. §-a szerint a pénzbüntetés helyett minden esetben az ott meghatározott eljárás állapítatik meg, vagyis eszerint ha a maximális három hónapi elzárás mellett ezer korona pénzbüntetés mondatik ki, akkor ennek behajthatatlansága esetén ezen összegnek megfelelő 50 napi elzárás állapítandó meg, végeredményben tehát a pénzbüntetés az össz büntetést képező elzárással együtt alkalmaztatik, az össz büntetésül kiszabott és a pénzbüntetést helyettesítő elzárás tartama együttvéve 90 + 50, vagyis 140 nap is lehet.

A bortörvény 39. §-a értelmében a kihágás elkövetőjétől az italmérsi engedély elvonandó, némely esetekben elvonható; valamint a 49. §. értelmében a büntető ítélet hírlapilag is közzétehető. Szükséges, hogy a bortörvényt mindannyian tudják, nehogy szigorú büntetésnek essünk alá.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszopborogatások, uszodák külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hőlég, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak, főleg csúszós bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

MI AZ ÚJSÁG?

Új adók. Az új adók nagy tömege szakad reánk. A most ülésező képviselőház elé terjesztette ugyanis a pénzügyminiszter a következő adójavaslatokat. Az egyik a *jövedelemadó*ról, a másik a *vagyondóról*, a harmadik a *hadi nyereség adóról*, a negyedik az új *bélyegadó*ról, az ötödik harmadosztályu *kereseti adóról* és a hatodik a *vállalatok kereseti adójáról* szól. Egyelőre alig lehet kritikát mondani e nagy horderejű szándékról. Biznunk kell — képviselőinkben. A milyen képviselőket választottunk magunknak, úgy képviselik majd azok a mi érdekeinket. Ilyenkor láthatjuk: milyen fontos, hogy ki a — vendéglősök képviselője? Van-e ilyen? Lesz-e ilyen?

Kesergő a szappanról. Még nem is olyan régen azt hittük, hogy a szappan a legközönségesebb és legszükségesebb fogyasztási cikk. El sem képzeljük azt az időt, amikor arról lehet majd szó, hogy ez a cikk is a kormány érthetetlen közömbössége és komisz spekulánsok lelkiismeretlensége miatt csak igen-igen pénzes emberek luxus-cikke lesz. Pedig ma már ide jutottunk. Igazán megdöbbenő, hogy az emberi elaljasodás micsoda virtuóz formákban jelenik meg egyre sűrűbben a háboru óta. Azt hittük, hogy ez a véres és sötét és piros fürgeteg megjobbitja az embereket. Szomorúan kell megállapítanunk, hogy nem így van. Az emberek éhesebbek, kapzsibb, telhetetlenebbek lettek. Kétségbeesett erővel kapaszkodnak bele a legbecstelenebb dolgokba is, csak pénzt, pénzt, pénzt szerezzenek. Mikor borzasztó gyilkolások, hősi tusakodások, férfias küzdelmek nemesítik meg a harctéren küzdő katonákat, akkor idehaza egymást tépik az emberek az uzsorákkal. Így jutottunk el oda, hogy még — a szappant is kivették a szegény emberek kezéből s ránk szabadják a szappantalan undok időkben a piszok kíséreit: a ragályt, a fertőzést, a pusztító betegségeket. A vendéglősök és kávéosok is igen-igen érzik már ezt a veszedelmet, amely az elképzelhetetlen és elviselhetetlen szappanárakkal szakadt reájuk. A napi mosás hihetetlen pénzt esz meg. Igazán itt volna már az ideje, hogy a kormány méltányos szappanárak megállapításával megmentse a

szegény emberek ezreit és ezreit a legborzszatóbb csapástól, ami még várhat rájuk: a tömeges megbetegedésektől.

Kedves uzsonnák — a debreceni Bika-kávészakban. Egy-egy délután ugyancsak sok dolga van a debreceni főposta telefonközpontján a telefonos kisasszonynak. Alig győzi a sok kapcsolást. S ha szeret hallgatózni, ilyenfalyta beszélgetést hallhat:

- Halló, te vagy, Ilonka?
 - Pá. En vagyok. Mi ujság?
 - Épen azt akarom mondani.
 - Hallom, hallom.
 - A Vörös Kereszt Egylet holnap délután megint jótékonyági uzsonnát rendez a Bikában.
 - Igazán?
 - Igazán hát, igazán.
 - Te elmégy, Ilonka?
 - Már hogyne mennék. Ott lesz Feri is.
 - Jaj, te.
 - Ott lesz a kis doktor is.
 - Hát a nyalka főhadnagy?
 - Majd ő maradna el.
 - Szóval — ott leszünk mindketten.
 - Ezt akartam hallani tőled. Jöjj is okvetlen.
- Magyari muzsikál majd. Németh András pompás uzsonnát ad. Kellemesen eltereferélünk. Ott lesz mindenki, aki Debrecenben számít.
- Jaj, de jól mulatunk.
 - En is előre örülök, szervusz, kedves Margit.
 - Pá, Ilonkám.
 - A viszontlátásra.

S így is van. Debrecen uri közönsége szokott találkozókat adni egymásnak ezeken a jótékonyági, zenés uzsonnákon s míg jól mulatnak az urak és urasszonyok, ifjak és ifjuleányok: a Vörös Kereszt nemes céljaira is szép pénz gyűl össze. Németh András, a kiváló vendéglős és kávéos pedig újra és újra beigazolja, hogy érdemes bérlője a híres Arany Bikának.

Van sör — a sörgyárakban. A közönség, a vendéglős, a kávéos hiába kért, könyörgött, jajveszékelt, gyülesezett és ankézett: elegendő sört nem kapott; amit pedig kapott; azt igen-igen borsós áron kapta. S a most megjelent hivatalos szerint pedig a sörtermelés eddig nem csökkent abban az arányban, amilyen arányban a nyersanyagok felhasználását korlátozták. Hisz a legújabb statisztikai adatok szerint ez év április havában 236.581 hektoliter sört termeltek, a megelőző évi 199.480 hektoliterrel szemben. S mi mégis felényi sört kapunk a sörgyárakból. Mire spekulálnak hát a visszatartott sörökkel? Figyelemre méltó például az a statisztikai adat is, mely azt jelenti, hogy az ideiglenesen sörkampányban, mely szeptember elsejétől április végéig tartott, a tavalyi 2.068.391 hektoliter sörrel szemben 1.878.806 hektoliter sört termeltek. Tehát jóval többet a kiszolgált 50 százaléknál. S azt a hírt is most kapjuk, hogy a Haditermék által lefoglalt sörárpát még nagyobb arányokban bocsátják a sörgyárak rendelkezésére, mint eddig; a Romániából behozott árpa jórészt is sikerül a sörtermelésnek megszerezni. Kiván-

csiak vagyunk tehát joggal és okkal arra, hogy a sörgyárak ilyen kedvezően megváltozott viszonyok mellett milyen mértékben lesznek hajlandók a vendéglősök és kávéosok, így a fogyasztó közönség érdekeit is jobban kielégíteni. Mindenesetre túlzott és hamis lobogó alatt lehet csak ma olyan sörhányról beszélni a sörgyárakban, amilyen sörhány a sörmérő helyeken csakugyan megvan.

Mindent a hadseregnek! A honvédelmi ministerium Hadsegélyező Hivatala a hadvezetőség szempontjából elsőrangban fontos kéréssel fordul a hazafias áldozatkész vendéglős és kávéos urakhoz. Arra kéri őket, hogy az üzletükben fölhalmozódó, fölöslegessé vált üvegzáró kupakokat, a pezsgősüvegek fémborítékait, stanolburkolatokat, bocsássák a hivatal rendelkezésére. Nagyobb mennyiségeknél kívánságára szívesen gondoskodik az elszállításról maga a Hadsegélyező Hivatal, V. Akadémia-utca 17. Telefon 71—34.

A hus és a bécsi vendéglősök. A bécsi husvágó szövetség a napokban érdekes határozatot fogadott el. Kimondotta ugyanis, hogy a vendéglősök részére naponta csak két husételt szolgáltat, még pedig az egyik napon pl. marhahúst és disznóhúst, a másik napon meg marhahúst és borjúhúst. A bécsi vendéglősök szövetsége örömmel fogadta el a husvágó szövetség e határozatát, mert így ha naponta nem is lesz olyan változatos az étlapjuk, de nagyobb reménységük lehet ilyen körülmények között arra, hogy a szükséges mennyiségű húst megkapják. Ez a dolog Németországban már bevált; bizonyosan jó hatással lesz a bécsi husfogyasztás szabályozására is. Itthon is eljutunk ide, — ha még sokáig tart a háború. Akkor is talán. Pedig nekünk sincs már olyan sok husunk a huspiacokon, hogy duskálhatnánk benne. Azért a magyar vendéglős étlapjától még mindig sok husételt vár a vendég.

A szerkesztő postája.

A. F. Nem használhatjuk írásait. Nagyobb gonddal kell ma a legkisebb jelentőségű szakkérdésről is írni. Sokan azt hiszik, hogy a szakíró lehet minden — szakember. Szó sincs róla. Az a szakember lehet csak szakíró, aki — első sorban író is. — Gy. K. Legközelebb sorát ejtjük a sajtóról írott cikkének. Addig is türelmet kérünk. — S. K. Nagyon szépen köszönjük támogatását. — P. B. Bizonyosan hiszszük, hogy a nemeslelkű és jóízű katonatisztek is elítélték azt a tisztfarsukat, aki a megrokkant hős pincér érdemjelét le akarta tiltani a pincér-fraktról. Talán nem is ismétlődik meg többször ez a dolog. Illetlen és sértő volna. Az a pincér csak hordja büszkén és bátran kintintését. — H. V. Abból a borból legjobb lesz, ha borecetet csinál. Így még mententi értéke jórészt. — K. T. Jöjjön fel a szerkesztőségbe akármelyik délután 5 órakor.

Pincér urak figyelmébe!

Fő- és fizetőpincér urak, kiknek oldalszebtárca (papirspénz) vagy pincértáska (apró- és ezüst számára) van szükségük, a melynek feneke nincs többé külön beillesztve, hanem a felsőrésszel az aljával egy daraból készült — a legutányosabb árak mellett szereshetik be.

Molnár Vilmos

kesztyű- és sérvkötőgyárosnál.
Budapest, VII., Károly-körút 28. szám.
(Központi városház.)

Gummi- és halhólyag-különlégességek tuczatoként 2, 3, 4, 5 és 6 forint. Nagy raktár a legkiválóbb gyártmányú göröcsér, gumiharisnyák, sérvkötők, szuszpenzoriumok és a legkülönbözőbb betegápolási cikkekben.

Nagykátán
a nagyvendéglő és korcsma
hadbavovulás miatt kiadó.
Bérbevevésért értekezni lehet
Östrecher Jónás tulajdonosnál.

Iparsó fagyalt, jegeskávé, hidegkészítmények előállításánál a jég szószására, valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérdészködéskésre díjmentesen nyújt
A Magyar Királyi Sójóvedék Vezérügynöksége
BUDAPEST, V., Váci-körút 32. sz.

Jótállás!
az irtás tökéletes eredményeért.
Reitter Oszkár
nagybecskereki ny. főkapitány fajbaromfitenyésztőnek találmánya a
PATKÁNIN
felülmul eddig ismert mindenféle patkányirtószert (nem mérge), emberre, állatra cseppet sem veszélyes
mely elég körülbelül 60—70 patkány biztos kiirtásához. Ismertető leírást, amely közli, hogy különféle nagyságu gazdaságban és lakásban hány doboz használandó a teljes kiirtáshoz, kérésre ingyen küld Reitter Oszkár főkapitány PATKÁNIN gyárának vezetősége Nagybecskereken. :: Biztos és tökéletes irtásért jótállás

Törvényes védjegy szabadalom.

1 doboz ára 2 kor.,

mely elég körülbelül 60—70 patkány biztos kiirtásához. Ismertető leírást, amely közli, hogy különféle nagyságu gazdaságban és lakásban hány doboz használandó a teljes kiirtáshoz, kérésre ingyen küld Reitter Oszkár főkapitány PATKÁNIN gyárának vezetősége Nagybecskereken. :: Biztos és tökéletes irtásért jótállás

A BORSZÉKI MADONNA savanyuviz, kitünő borviz és asztaliviz.
Teljesen vasmentes, a bort és pezsgőt nem feketíti. Dus szén-savtartalmánál fogva az emésztést kedvezően befolyásolja.
Megrendelhető: Borszéki Fürdővállalat Résvénytársaságnál, Budapest, V. Nádor-u. 6. Telefon 157-81 és 162-84.

Alkalmi vétel.

Egy konkurrenciánál álló, most is jó forgalommal bíró, normális időben pedig aranybányának mondható

szálloda és vendéglő

bérlete teljes berendezéssel, kávéházzal, nagy kantinnal a cukorgyár kapujában és egy külön álló két szobás korcsmahelyiséggel, elegánsan berendezett 12 szobával, uri lakással és mellékhelyiségekkel együtt szabad kézből — katonai bevonulás miatt —

azonnal eladó Szerencsen.

Bővebb értesítést ad Szerencsen
Simon József
lapszerkesztő.

SAJT.

Többféle kemény és lágy sajtot legfinomabb minőségben gyárt, továbbá eredeti ementháliban állandóan nagy raktárt tart:

Stauffer és Fiai
magyarországi sajtgyárak
Répcelak

Befőzött gyümölcsök árjegyzéke

Görgői Farkas Erzsébet, Makó.

Árak 1 klg. üveggel együtt mérve, csinos kiállításban, hólyagpapírral lekötvé. Megrendeléseket előre is elfogadok.

Cukorban főtt gyümölcsök:

Narancs	5 korona
Eper	5 "
Egres	5 "
Cseresznye	5 "
Meggy	4 "
Sárga barack	5 "
Ringló	5 "
Fekete dió	5 "
Mandula	5 "
Paradicsom-szeletek piros	5 "
Paradicsom-szeletek zöld	5 "
Sárga dinnye	5 "
Görög dinnye	5 "
Tök	4 "
Kis alma	5 "
Füge	6 "

Gőzben főtt gyümölcsök:

Cseresznye	3 korona
Meggy	3 "
Sárga barack	4 "
Ringló	4 "
Szilva	3 "
Som	3 "
Körte	4 "
Őszi barack	4 "
Birsalma	3 "

Lekvárok:

Narancs	5 korona
Meggy	3 "
Sárga barack	4 "
Som	4 "
Ribizli	3 "
Eper	5 "
Málna	5 "

Paradicsom áttörve literes üvegekben a 1 K 60 fillér.
Megrendelések után vét mellett eszközölhetők.

Szolyvai gyógyforrás Bereg megye

Számos orvosi tekintély véleménye alapján sikerrel alkalmaztatik csusz és köszvény ellen. Cukorbetegség, epekő, a torok- és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság, gyomor-, bél- és vesebajoknál. Kitűnő ízű, igen üdítő ásványvíz. Megrendelhető: SCHÖNBORN-BUCHHEIM gróf urad, ásványvizeinek bérletességénél SZOLYVÁN.

Bérleti hirdetmény.

A Rábalapincsvölgyi Takarékpénztár r.-t. szentgotthárdi pénztintézet igazgatósága közhirre teszi, hogy az intézet tulajdonát képező

„Arany korona“ szálloda

Szentgotthárdon 1917. év január 1-től bérbeadtatik.

A szálloda bérhelyiségei a következők:

2 étterem, 1 polgári szoba, 1 vendégszoba, 10 szálló szoba, 1 nagy terem, 8 lak- és személyzeti szoba, konyha kamara, mézszárszék, mosókonyha, zárt és nyílt kocsiszin, 2 pince, 60 pár lóra istálló, külön gazdasági udvar sertésólakokkal, nagy nyári kert és veranda.

Szentgotthárd 60 községből álló járási székhely, a községben székel kir. járásbírószék telekkönyvi hatósággal, főszolgabírószék, adó- és fémjelzőhivatal, pénzügyőri biztosság, erdőgondnokság, kir. közjegyzőség, posta, távirda, telefon, csendőrség, főgimnázium és a zirci apátság conventje, 4 pénztintézet és határrendőrség.

Gyárai: M. kir. dohángyár, óragyár, selyemszövőgyár, kasza- és sarlógyár, gőztéglyagyár. A községben 8 országos és 48 kirakodó állat-hetivásár tartatik.

A Budapest-grázi fővonalon fekszik, naponta 8 vonatközlekedés gyors és postavonattal.

Az eddig fizetett bérzsszeg 8800 korona volt. A zárt ajánlatok 1916. július 15-ig nyújthatók be a pénztárnál, hol a bérfeltételek megtekinthetők.

Esetleg a szálloda örökutajdoni joggal előbb is eladó.

KERTI BOR

25 hektóliter
1914. évi termés,
elsőrendű
minőség
eladó.

Megkeresések
Pintér Gyula
földbirtokoshoz
Abony
intézendők.

Gyártja a

Kőbányai Polgári Serfőző R.-T.
Budapest—Kőbánya.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFŐZŐDE

Budapest-Kőbánya.

Fennáll:
1854 óta

A legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzde évi gyártó képessége **1.000.000 hl.**

Hordósörrendelés Budapestre: VIII., Esterházy-u. 6. Telefon József 4-29. Angyalföldi jégverem: Telefon 115-85. Budai jégverem: Telefon 43-40. Vidékre X. Külső Jászberényi-út 1-4. Telefon 52-58 és 52-60. Palacksörrendelés Budapestre és vidékre X. Külső Jászberényi-út 11. szám. Telefon 56-54. Budapestre a városi sörkaktárakban is

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T.

BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36.

Saját palack-töltés

Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-, korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kősör, kőkorsókban. Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

AZ „ERDÉLYI PINCZE - EGYLET”

császári és királyi udvari szállítók

KOLOZSVÁROTT.

Sürgőnyezim: Bortermelők szövetkezete, Kolozsvár.

Ajánlja egyenesen a szövetkezeti termelő tagjaitól beszerzett és minden kiállításon elsőrendű érmekeket nyert tisztán kezelt és kitűnő minőségű fehér- és vörös-, asztali-, pecsenye-, csemege- és gyógyborait. Megkeresésére készséggel küld árlapot az igazgatóság.

FOGAK

fogtömések, foghuzások a leg-sikeresebben eszközöltetnek ::

HEJCMANN REZSŐ

FOGÁSZATI MÜTERMÉBEN

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 72. szám

FOGAD: 9-5-ig.

TELEFON 84-81.

Mielőtt

szükségletét
valódi hegyi
málna
szörpben

fedezné, kérjen
mintázott ajánlatot

STEINER ÉS LÖWY

első besztercebányai
hidraulikus gyümölcs-
sajtoló és szörpgyártól
Besztercebányán

LITTKE L.

pezsgőborgyár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

Frigyes főherceg
ő császári és kirá-
lyi fensége, Salva-
tor Lipót ő cs. és
kir. fensége és
„Nemzetközi Háló-
kocsi” és „Európai
Express Vonat-tár-
saság” szállítója.

PEZSGŐFAJOK:
„SPORT GRAND
VIN SEC”, „CA-
SINO EXTRA SEC”
„FORENLAND”
(savanykás) „BRI-
TANIA EXTRA
DRY” (cukor nélkül)

Szállodai bérlőt keresünk

Putnok nagyközség piacán
16 vendégszobával, vízvezetékekkel és tel-
jes kényelemmel berendezett ::

kávéház és étterem részére.

Bővebb és részletes felvilágosítást ad
a Putnoki Takarékpénztár.